

СУ «Георги Измирлиев» - Горна Оряховица

адрес: гр. Горна Оряховица, ул. «Ангел Кънчев» 17, тел: директор - 0618/6 02 64; канцелария - 0618/6 02 66
email: info-300216@edu.mon.bg, director@sugizmirliev.eu, web: http://sou_gizmirliev.jlsoft.eu

УТВЪРЖДАВАМ: /п/

Криси Аврамова

Директор на Средно училище „Георги Измирлиев“, Горна Оряховица

ПРОГРАМА ПО ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ НА СРЕДНО УЧИЛИЩЕ „ГЕОРГИ ИЗМИРЛИЕВ“ ЗА УЧЕБНАТА 2023/2024 ГОДИНА

Програмата по гражданско образование на Средно училище „Георги Измирлиев“ за учебната 2023/2024 година е приета на редовно заседание на Педагогическия съвет с решение № 6, Протокол № 15/12.09.2023 година и е утвърдена със заповед № РД 08 – 1780/15.09.2023 г. на директора на училището.

КРАТКО ПРЕДСТАВЯНЕ НА УЧЕБНАТА ПРОГРАМА

Учебната програма е съставена въз основа на Наредба 13/21.09.2016 г. за гражданското, здравното, екологичното и интеркултурното образование, с която се определя Държавният образователен стандарт за гражданско образование в училище. Тя надгражда знанията, уменията, отношенията на учениците към проблемите, разглеждани по гражданско образование. Чрез програмата се насочва доизграждане на гражданското съзнание и добродетели на учениците в демократичното общество. Учениците допълват своите знания, умения и имат готовност за отговорно гражданско поведение. Целта на гражданското образование е ученикът да познава институции, структурата и процедурата на демократичното общество, икономическата и политическата реалност на глобализацията се свят. Чрез гражданското образование се зачита значимостта на всяка личност да признава правото и ценността на различието като приема равнопоставеността на всички в социалното пространство.

Програмата дава възможност ученикът да взаимодейства с членове на семейството си и общността по конструктивен и уважителен начин. Практическите занятия, заложи в нея, дават възможност на ученика да изрази своята гражданска позиция, да взема самостоятелно решения за своето развитие, да проявява инициативност и способност при поставяне на цели, да планира и обосновава действията си. Носи отговорност за поведението си, умее да оценява влиянието на постъпките си и тези на другите хора. Участва активно в интегрирането на отделните етнически групи.

Гражданското образование е с огромна важност. Програмата залага като основна цел превръщането на ученика в осведомен, ефективен и отговорен гражданин. Тя го подготвя с необходимите знания, нагласи и навици, за да може активно да се включи в демокрацията.

ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО ПО ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ

ЕТАП НА ОБРАЗОВАНИЕ	ОБЛАСТ НА КОМПЕТЕНТНОСТ	ЗНАНИЯ, УМЕНИЯ И ОТНОШЕНИЯ
Начален етап	Междупличностни отношения Социална среда	<i>В резултат на обучението ученикът</i> - умее да различава и описва свои и чужди чувства, да описва и дава примери за това, как чувствата влияят върху поведението; - разбира и описва различия между хората по отношение на пол, възраст, раса, етническа принадлежност, професия; - разбира промените във взаимоотношенията с другите хора, свързани с порастването; - дава примери и описва поведения на сътрудничество; - разбира как поведението на един човек може да помогне или да нарани другите <i>В резултат на обучението ученикът</i> - познава различни демократични форми на училищния живот и определя мястото

	<p>Права на човек</p> <p>Демократично гражданство</p> <p>Идентичности и различия в обществото</p> <p>Власт, политика и демократични ценности</p> <p>Социална политика, справедливост и солидарност</p> <p>Глобализация, плурализъм и толерантност</p>	<p>си в тях</p> <p><i>В резултат на обучението ученикът</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - познава основните права на човека и права на дете-то, както и основни орга-низации и институции в тяхна подкрепа; - свързва правата с отговорностите, като се отнася с отговорност и толерантност при отстояването на правата си – сътрудничество и себеотстояване; <p><i>В резултат на обучението ученикът</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - разбира своята идентич-ност като „гражданин на Република България“ и гражданин на „Европейския съюз“ през споделените граждански ценности и културни традиции; <p><i>В резултат на обучението ученикът</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - разбира принципите за равнопоставеност на половете <p><i>В резултат на обучението ученикът</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - разбира на базисно ниво необходимостта от държавни институции и дава примери за тяхната роля за развитието на децата <p><i>В резултат на обучението ученикът</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - осмисля значението на солидарността и сътрудничеството за постигането на лично и общностно благополучие; - изгражда чувство на увереност и умения за общуване
<p>ПРОГИМНАЗИАЛЕН ЕТАП НА ОСНОВНО ОБРАЗОВАНИЕ</p>	<p>Междупличностни отношения</p> <p>Социална среда</p> <p>Права на човека</p>	<p><i>В резултат на обучението ученикът</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - обяснява влиянието на групата, приятелите и съучениците върху личния избор и поведение; - демонстрира умения за: отстояване на групов натиск и казване на „не“; - споделяне; - даване на обратна връзка; - влизане и поддържане на приятелски взаимоотношения; - сътрудничество;разбиране на чувствата и преживяванията на другите <p><i>В резултат на обучението ученикът</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - познава различни форми на ученическо самоуправление <p><i>В резултат на обучението ученикът</i></p>

	<p>Демократично гражданство</p> <p>Идентичности и различия в обществото</p> <p>Власт, политика и демократични ценности</p> <p>Социална политика, справедливост и солидарност</p> <p>Глобализация, плурализъм и толерантност</p>	<ul style="list-style-type: none"> - познава изборното право в България; - дефинира основните права на детето и дава примери за документи, институции и организации, които ги гарантират; - оценява различията в контекста на правата на човека <p><i>В резултат на обучението ученикът</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - разбира съдържанието на понятието „държава“; - осъзнава ролята на медиите и глобалната мрежа в обществения живот <p><i>В резултат на обучението ученикът</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - познава и дава примери за етническа, религиозна и езикова принадлежност; - разбира общественото значение на различните професии и техния принос за общото благополучие; - осъзнава възможностите на образованието като фактор за личностното развитие; - разбира необходимостта от преодоляване на негативните предразсъдъци, включително и при работа в екип <p><i>В резултат на обучението ученикът</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - познава принципите за разделението на властите и за върховенството на закона и може да дава примери за тяхното следване и нарушаване <p><i>В резултат на обучението ученикът</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - оценява значението на равенството, сигурността и толерантността в обществения живот на страната; - разбира смисъла на социалната справедливост и значението за осигуряване на равнопоставеност, справедливост във и между отделните общности <p><i>В резултат на обучението ученикът</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - изброява негативни последици от демографския взрив; - разбира опазването на околната среда като стратегия за оцеляването и развитието на човечеството; - обяснява разпространението на световните болести и епидемии във връзка с икономическото развитие на отделните страни и региони
--	--	--

ПЪТВИ ГИМНАЗИАЛЕН ЕТАП НА СРЕДНО ОБРАЗОВАНИЕ	Междупличностни отношения	<p><i>В резултат на обучението ученикът</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - показва умения за: изслушване, задаване на въпроси, перифразиране, даване и приемане на обратна връзка, споделяне и др.; - решаване на конфликт; изясняване на собствените и чуждите ценности и очаквания във взаимоотношенията; - изразяване на обич и близост; - описва и интерпретира понятията приятелство и интимно партньорство – роли, права и отговорности; - демонстрира разбиране за семейството като социална единица, за различните роли, права и отговорности в него и тяхната динамика в жизнения цикъл; - демонстрира знания и умения за влизане в различни социални роли (ролева пластичност); - описва и обяснява груповите процеси и роли, принадлежност към групи, лидерство; - демонстрира умения за критично осмисляне на влиянията на културата, традициите, медиите върху взаимоотношенията.
	Социална среда	<p><i>В резултат на обучението ученикът</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - анализира проблеми на училищната общност, участва в диалог между заинтересованите страни, създава и осъществява проекти за развитие на училището като демократична общност
	Права на човека	<p><i>В резултат на обучението ученикът</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - познава равнищата на публичното управление и познава правомощията на местни властови институции и процедурите за взаимодействие на гражданите с тях; - познава правата на групи със специални нужди – деца, хора с увреждания, малцинства; - разбира правата на човека като рамка, която може да служи за борба с несправедливостите.
	Демократично гражданство	<p><i>В резултат на обучението ученикът</i></p> <ul style="list-style-type: none"> - осъзнава статуса на гражданина и ролята му в

	<p>Идентичности и различия в обществото</p> <p>Власт, политика и демократични ценности</p> <p>Социална политика, справедливост и солидарност</p> <p>Глобализация, плурализъм и толерантност</p>	<p>публичния живот, - разбира спецификата и значението на гражданското общество и различните форми на гражданска активност; - осъзнава отговорността на отделния индивид в гражданското общество</p> <p><i>В резултат на обучението ученикът</i> - познава различни форми на расизъм, както и успешни практики за тяхното преодоляване; - анализира ефективността на държавни политики за интеграция на групи със специални нужди от гледна точка на гарантиране на техните права и на концепцията за качество на живот.</p> <p><i>В резултат на обучението ученикът</i> - познава основните характеристики на модерните политически идеологии (ляво и дясно) и умее да прави анализ на политическия процес; - разбира важността на активната позиция на гражданина и неговото взаимодействие с институциите за преодоляване на негативни обществено- политически явления и създаване на възможности за устойчиво политическо,икономическо и социално развитие; - осъзнава значението на демократичните ценности и на демократичните институции за формирането на гражданска национална идентичност.</p> <p><i>В резултат на обучението ученикът</i> - осъзнава справедливостта и солидарността като основания на обществения живот в контекста на европейските ценности и проявява готовност за солидарни действия с нуждаещи се; - запознат е с принципите и формите на хуманната социална работа, с актуални социални политики на държавата и социални проекти на НПО</p> <p><i>В резултат на обучението ученикът</i> - осъзнава необходимостта от</p>
--	---	---

		<p>предефиниране на ключови понятия, като мир, война, справедливост, власт, толерантност, развитие пред лицето на съвременни глобални проблеми, като тероризма, бежанските кризи, екологичните проблеми и климатичните промени,</p> <p>анализира явления от обществения живот в страната, Европа и света от гледна точка на понятията за плурализъм и толерантност.</p>
--	--	---

СЪДЪРЖАНИЕ НА ОБУЧЕНИЕТО ПО ГРАЖДАНСКО ОБРАЗОВАНИЕ

ЕТАП НА ОБРАЗОВАНИЕ	ТЕМИ	КОМПЕТЕНТНОСТИ КАТО ОЧАКВАНИ РЕЗУЛТАТИ ОТ ОБУЧЕНИЕТО
НАЧАЛЕН ЕТАП НА ОСНОВНО ОБРАЗОВАНИЕ	<p><u>Аз, малкият човек</u></p> <p>Тема 1: „Кой съм аз?“ Дейност: -рисува името си, според това как го усеща и какво си представя и след това го представя на класа с неговата история; - попълва визитна картичка и разменя информация с останалите; -„Какъв съм бил“- всяко дете разказва интересни моменти от детството си -„Какъв съм сега“-ставам голям -„Какъв ще стана“- рисуват себе си като големи, коментират се професионални желания и обосновки -среща с хора от различни професии или места</p>	<p>1. Постига по-висока степен на себепознание, себепознаване и себеосъзнаване.</p> <p>2. Разширява представата за себе си и другите</p> <p>3. Осъзнава и описва промените в собствената личност, свързани с физическото развитие и личните интереси.</p>
	<p>Тема 2: „Ние си приличаме, ние сме различни“ Дейност: „По какво се различаваме“? – ролеви игри „Оркестър“, „Кафяв свят“ -„По какво си приличаме“ – ролева игра „Стоножка“ -групова работа върху приликите между деца от различни раси и етноси</p>	<p>1. Разбира и посочва общото и различното между връстниците си</p> <p>2. Открива неповторимото в различието и го приема</p> <p>3. Осмисля различието като богатство, като част от многообразието на света</p>
	<p>Тема 3: „Заедно“ Дейност: -ролеви игри, представящи резултат</p>	<p>1. Разбира значението на отношенията с връстниците</p>

	от индивидуална работа и съвместна дейност -беседа относно резултатите и чувствата от различните дейности	си 2.Развива чувство за принадлежност към общността на връстниците 3.Разбира нуждата от правила и ограничения в съвместната дейност
	Семейство Тема 1: „Защо хората живеят в семейства” Дейност: -визуализиране и откриване на важни характеристики на семейството от различни картини -попълване на схема, открояваща причините за създаване на семейство -беседа върху видовете семейства и общото между тях, въпреки различното	1.Осъзнава, разбира, че семейството е място за подкрепа, споделяне и защита. 2.Обяснява основни причини за възникване на семейство, функции. 3.Възприема многообразието на видовете семейства
	Тема 2: „Дом, уют, сигурност” Дейност: -обсъждане на картини, представящи външната или вътрешната част на жилища от различни култури и епохи, като се акцентира върху общото, върху понятието дом -коментар на литературен текст, акцентиращ върху ролите и отговорностите в семейството -„Аз имам ключ за вкъщи”-ролева игра - обсъждане на въпроса „Какво означава да имаш ключ за вкъщи”	1.Осъзнава дома като мястото, в което се чувства сигурно и защитено 2.Разбира кои са основните дейности в дома и неговите функции. 3.Изброява прости правила на поведение у дома 4.Осъзнава разликата между <i>жилище</i> и <i>дом</i> 5.Изброява своите отговорности и задължения вкъщи.
	Тема 3: „Отношения в семейството” Дейност: -работа в малки групи -изследване на случай и обсъждане -ролева игра”Търг на добрите семейни взаимоотношения” -обсъждане на резултата и достигане до изводи	1.Разграничава различните видове отношения в семейството. 2.Разбира значението на отношенията в семейството за развитието на всеки човек. 3.Представя, обсъжда модел на добри взаимоотношения

	<p><u>Моят род</u> Тема 1: „Що е род ? ” Дейност: - беседа върху приказката „Житената питка” - „Разходка в историята ” - „ Ние правим родословно дърво” - демонстрация на схема и насоки за самостоятелна работа</p>	<p>1.Разбира същността на понятието „ род ” 2.Разбира ролята на рода за развитието на местната общност и на българската държава 3.Има познания за собствения род и чувство за принадлежност към него</p>
	<p>Тема 2: „Родови характеристики” Дейност: - родово интервю , представяне на резултатите - фамилните имена – ролева игра</p>	<p>1.Обогатява представата за обществото, запознавайки се с родовите характе-ристики. 2.Възприема рода като среда за усвояване на граждански ценности</p>
	<p>Тема 3: „Родови характеристики” Дейност: - визуализиране на родови символи в миналото и съвременното - изложба „герб на моя род” - работа в малки групи-„Традициите и младият човек” (представяне на събраната информация)</p>	<p>1.Познава символите на рода като носители на родовия дух и памет 2.Обогатява представата си за традициите в населеното място</p>
	<p><u>Нашето училище</u> Тема 1 : „ Аз ходя на училище” Дейност: - беседа върху обучение вкъщи или в училище - групова работа „Харесва ми...” „Не ми харесва , защото.....”</p>	<p>1.Осъзнава ценността на училището като институция. 2.Проявява положително отношение и уважение към образованието</p>
	<p>Тема 2 : „Училищна собственост” Дейност: -решаване на казуси за изясняване на видовете собственост – работа в групи - игра, попълване на табло - изработване на правила за опазване на собствеността</p>	<p>1.Осъзнава разликата между видовете собственост – лична, на класа,училищна 2. Опазва и се грижи за училищната собственост</p>
	<p>Тема 3 : „Училищен правилник” Дейност: - дискусия върху конкрет-ни примери за нарушаване на правилата в училище - групова работа „какво е разрешено да правя в училище”, „Какво не е разрешено.....” – Обсъждане - изготвяне на детски</p>	<p>1.Знае нормите и правилата в училище 2.Спазва училищния правилник</p>

	правилник за класа	
	<p>Тема 4 : „Проблемни училищни ситуации” Дейност: -решаване на казуси – гру-пова работа, общо обсъж-дане -споделяне на личен опит</p>	<p>1. Изследва какво е справедливост 2.Придобива умения за справяне в проблемни ситуации</p>
	<p>Тема 5 : „Нашият клас” Дейност: -мрежа на взаимоотно-шенията-изясняване на неформалната структура - игра за групова сплотеност</p>	<p>1.Придобива начални знания за формалната и неформалната структура на класа 2.Развива нагласи за взаимна помощ, толерант-ност и сътрудничество</p>
	<p>Тема 6 : „Момичета и момчета” Дейност: -„Рожден ден на близнаци” – решаване на казус -поздравителна картичка – насоки за самостоятелна работа</p>	<p>1.Изгражда нагласа за уважение към другия пол 2.Формира умения за приемане на различията</p>
	<p><u>Хранене и здраве</u> Тема 1: „Разумно хранене” Дейност: - разглеждат нагледни материали-хранителната пирамида - разказват за своя режим на хранене и предпочитани храни - дискусия върху употре-бата на здравословни и нездравословни храни и напитки - Изготвят индивидуален хранителен режим</p>	<p>1. Придобива знания за правилно хранене и отра-жението му върху здра-вето. 2.Знае що е наднормено тегло 4. Затвърждава и разширява знанията си за значението на витамините в детската възраст.</p>
	<p><u>Лична хигиена и здраве</u> Тема 1: „Болести и как да се предпазим” Дейност: -Мултимедийна презентация на приказка – „Кралица Чистота и Цар Боклук” -Беседа върху причините за събитията в приказката. -Предлагат начини за предпазване от заболявания</p>	<p>1.Придобива знания за болести предавани по въздушно-капков път и чрез физически допир и начини за предпазване 2.Осъзнава ролята на добрата лична хигиена</p>
	<p><u>Големият свят</u> Тема 1: „България в света” Дейност: -визуализация на инфор-мация за Европейския съюз</p>	<p>1.Придобива представа за мястото на България в съвременния свят</p>

	-„Нашата Европа”- игра в рисунки	2. Разбира добросъседството като модел на отношения между държавите
	Тема 2: „Различията” Дейност: „Аз съм ...”-ролева игра „Красотата,това са различията”- работа в малки групи	1.Придобива представа за културно и етническо многообразие в света. 2.Развива нагласи за толерантно отношение и поведение и приемане на различieto.
	Тема 3: „Войната и мирът” Дейност: -работа в малки групи -ролева игра „Пленници”	1.Изгражда разбиране за мира като нормално състояние на междудържавните отношения в съвременния свят. 2.Развива хуманно отношение и съпричастност към жертвите на войната
ПРОГИМНАЗИАЛЕН ЕТАП	Тема 1. Вредите от телевизията и компютъра Дейност: - беседи - ролеви игри - създаване на ситуации - дискусия	1. Знае, че трябва да намали времето, което се прекарва пред телевизионния екран или пред компютъра 2. Знае, че тези устройства водят до нарушения в здравословното състояние на организма, ако се прекалява с употребата им 3. Разбира, че тези устройства не могат да заместят четенето, общуването, игрите на открито, приятелите
	Тема 2. Приятелството, как да открием кои са истинските ни приятели? Дейност: - раздвижващи игри - драматизация на поведението на отрицателен герой	1. Съдейства за подобряване взаимоотношенията между учениците 2. Споделят представата си за уважението и доверието. 3.Изгражда емпатийност.
	Тема 3. Правилата в обществото – гаранция за сигурен живот Дейност: - учениците имат възможност чрез ролева игра да установят необходимостта от правила	1 .Разбират същността на правилата като устройството на нашето общество. 2. Разбира, че правилата трябва да бъдат изпълнявани от всички
	Тема 4. Уважението към себе си и другите хора Дейност: -групова работа”Кои сме ние” „Мрежа на доверието”	1 .Споделя представите си за уважението и доверието помежду им и придобива представа за някои фактори, влияещи

		<p>върху равнището на доверие между хората</p> <p>2.Разбират понятието „емпатия”</p>
	<p>Тема 5. Безопасен ли е Интернет ?</p> <p>Дейност:</p> <p>- учениците имат възмож-ност чрез ролева игра да установят необходимостта от правила да осъзнаят положителни и отрицателни страни при сърфиране в интернет пространството</p>	<p>1. Знае основни правила при ползване на интернет</p> <p>2. Умее да преценява и избягва рискови сайтове, свързани с игри, програми и др.</p>
	<p>Тема 6. Култура на поведението</p> <p>Дейност:</p> <p>- мозъчна атака</p> <p>” Гражданин на годината”</p>	<p>1 . Изследва своите представи за съществени характеристики на ефективното гражданско поведение.</p>
	<p>Тема 7. Тийнейджърът-грубиянин.Какво го прави такъв?</p> <p>Дейност:</p> <p>- раздвижващи игри</p> <p>- драматизация на поведението на отрицателен герой</p>	<p>1. Съдейства за подобряване на взаимоотношенията между учениците</p> <p>2. Споделя представата си за уважението и доверието</p> <p>3. Изгражда емпатийност.</p>
	<p>Тема 8. Правата на детето</p> <p>Дейност:</p> <p>- групов дейност</p> <p>- разиграване на казус</p> <p>- ролева игра „Съдебен процес” - обсъждане</p>	<p>1 .Осъзнава необходимост от регламентиране на човешките права.</p> <p>2. Запознаване с нормативни документи.</p> <p>3. Запознават се със ЗЗД</p> <p>4. Изграждане на активна гражданска позиция</p>
	<p>Тема 9. Футболното хулиганство</p> <p>Дейност:</p> <p>- ролеви игри</p> <p>- посещение на футболна среща</p> <p>- дискусия „за” и „против” играта</p> <p>- разглеждане на футболното хулиганство като социален и спортен феномен</p>	<p>1. Знае и спазва правилата на поведение при посещението на футболни срещи</p> <p>2. Извлича поуки от „негативната страна” на спорта</p> <p>3. Умее да преценява ситуацията и да се дистанцира от попадане в неприятни ситуации</p> <p>4. Оценява самата игра</p> <p>5. Уважава както своя, така и противниковият отбор</p>
	<p>Тема 10. На пътя с чувство за отговорност</p> <p>Дейност:</p> <p>- ролеви игри</p> <p>- мултимедийни презентации</p>	<p>1. Знае основните правила за движение на пътя</p> <p>2. Спазва знаците, помагачи на пешеходеца безопасно да пресича</p>

	<p>Тема 11. Етническа, религиозна и езикова принадлежност Дейност: - ситуация-разиграване на различни раси - „Красотата, това са различията”- работа в малки групи</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Придобива представа за културно, етническо и религиозно многообразие на света. 2. Развива чувствителност към различията. 3. Развива нагласи за толерантно поведение и приемане на различията.
	<p>Тема 12. България в европейското и световно културно наследство Дейност: - визуализация на информация за балканските държави - „Нашата Европа”- игра в рисунки</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Придобива представа за мястото на България в съвременния свят 2. Разбира добросъседство-то като модел на отношения между държавите
	<p>Тема 13. Миграционни процеси Дейност: - ролеви игри - презентации, филми – беседа - представяне на различни ситуации, в хода на които се разкриват причинно-следствените връзки, довеждащи до миграция на населението</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Осъзнава термина „миграция” 2. Познава видовете миграция 3. Знае причините, които довеждат до миграция
	<p>Тема 14. Граждански конфликти Дейност: - извеждане на определение за конфликт от групата -работа в малки групи "Дърво на конфликтите" -разглеждане на казуси- групова работа - анализ на конфликта</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Получават представа за същността на конфликта 2. Изгражда умения за изясняване на собствените нагласи, чувства и поведение по време на конфликт
	<p>Тема 15. Децата и мирът на земя Дейност: - ситуативна дейност - ролеви игри</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Получава представа за някои от глобалните световни проблеми 2. Изгражда чувствителност и разбиране към тези проблеми
	<p>Тема 16. Богатството на световния океан Дейност: - презентации, свързани с основните проблеми за световния океан</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Осъзнава, че световният океан е „люлката на живота” 2. Знае, че е в помощ на човечеството и трябва да се опазва за бъдещите поколения

ГИМНАЗИАЛЕН ЕТАП	<p align="center">IX клас</p> <p>Тема 1. Познаваме ли българските традиции и обичаи? Дейност: - тест за определяне ниво на познаване - ролеви игри - беседа - участия в празнуването им</p>	1. Знае българските традиции и обичаи 2. Осъзнава, че спазването и празнуването им води до единство на нацията 3. Разбира, че нашия народ е оцелял през годините, благодарение на тези традиции
	<p>Тема 2. От какво се интересуват тийнейджърите? Дейност: - беседа за интересите, които вълнуват децата в тази възраст - анкета - дискусия върху въпроси и отговори в анкетата</p>	1. Осъзнава, че се променя във физически и емоционален план 2. Разбира плюсовете и минусите, които съпътстват възрастта 3. Умее да изрази своите вълнения, чувства и потребности, без да попада в конфликтни ситуации
	<p>Тема 3. Конфликтите и как да ги разрешаваме Дейност: -извеждане на определение за конфликт от групата -работа в малки групи"Дърво на конфликтите" -разглеждане на казуси- групова работа -анализ на конфликта</p>	1.Получават представа за същността на конфликта 2.Изграждат умения за изясняване на собствените нагласи, чувства и поведение по време на конфликт.
	<p>Тема 4. Моето училище – желано място за всички Дейност: - беседа върху обучение въщи или в училище - групова работа „Харесва ми...” „Не ми харесва , защото....”</p>	1.Осъзнават ценността на училището като институция. 2.Проявяват положително отношение и уважение към образованието.
	<p>Тема 5. Агресията в училище Дейност: решаване на казуси – групова работа , общо обсъждане -споделяне на личен опит</p>	1.Да изследват какво е справедливост 2.Придобиват умения за справяне в проблемни ситуации
	<p>Тема 6.Зашо сме толкова различни? Дейност: -ситуация-разиграване на различни раси</p>	1.Придобиват представа за културното, етническото и

	-„Красотата, това са различията”- работа в малки групи	религиозното многообрази- е на света. 2.Развиват чувствителност към различието. 3.Развиват нагласи за толерантно поведение и приемане на различията.
	Тема 7. Моето хоби Дейност: - беседа	1. Умее да превърне интерес в хоби 2. Знае, че хобито носи удоволствие и оформя различни черти от характера на личността
	Тема 8. Какво ценя в приятелите си? Дейност: - анкета - беседа	1. Знае значението на думата „приятел” 2. Умее да помага, а при необходимост – да защитава приятел 3. Цени приятелите си
	Тема 9. Духовни основи на личността Дейност: - дискусия - ролеви ситуации - посещение в музей - творчество в различни сфери на изкуството - празнуване на църковни празници	1. Разбира понятието „личност” 2. Определя себе си като личност 3. Знае кои са духовните основи, изграждащи човек като личност
	Тема 10. Мит ли е анонимността в Интернет ? Дейност: - работа с компютър - занятие с практическа насоченост, водено от компютърен специалист	1. Знае какво е анонимност 2. Умее безопасно да сърфира в интернет пространството 3. Знае за рисковете, до които води споделянето на лични данни при регистра- ция в различни сайтове
	Тема 11. Лидерство. Умеем ли да общуваме? Дейност: -групова дейност - разиграване на казус -театрално представяне на невербално общуване - групова работа”Добрата обратна въръзка”	1. Знае значението на термина „лидер” 2.Изразяват своите идеи за ефективно общуване. 3.Определят собствен стил на общуване 4.Осмислят разликата между едностранното и двустранно общуване.
	Тема 12. Демографски взрив и проблеми Дейност: - изработване на схеми, диаграми	1. Знае що е демографски взрив

	- създаване на презентации, разкриващи проблемите	2. Взема отношение по глобални проблеми, свързани с темата 3. Знае положителните и отрицателните страни, до които води демографски взрив
	Тема 13. Ролята на медиите в живота на обществото Дейност: - ролеви игри - дискусии	1. Разбира информацията, предоставена от медиите 2. Знае, че медиите са „посредник“ между зрител и новина, представена от тях 3. Изгражда мнение и отношение към съобщавания проблем
	Тема 14. Сигурността и толерантността в обществото Дейност: -групова работа - „Моят праг на толерантност” -обсъждане на тема с размяна на роли	1. Да разберат откритостта и сигурността като основен елемент в новия модел на демократично общуване. 2.Изследват процеса на разбиране и способностите си за емпатия и собствения праг на толерантност.
	X клас	
	Тема1. Конституцията. Права и задължения на българските граждани Дейност: -лекционно представяне на основни понятия и принципи -създаване на Конституция на остров”Демокрация” – игра	1.Разбират същността на Конституцията като основен закон на страната. 2.Да усвоят и разграничават основните елементи на Конституцията
	Тема 2. Що е демокрация? Дейност: - мозъчна атака”Гражданин на годината” -групова работа –устройството на моята държава -ситуативна дейност-„Кое е демократично и кое не?”	1.Могат да формулират и обясняват основните принципи на демократичното управление 2.Изследват характеристиките на съвременната българска демокрация.
	Тема 3. Правата на човека и държавните институции: защита на правата на човека срещу ограничаването и нарушаването им от институциите	

	<p>Дейност: -ролеви игри –извеждане на правата на човека,видове</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1.Съпоставят идеята за свободата и правата на човека. 2. Изграждане на готовност да защитават своите права и правата на другите 3.Да осъзнаят връзката между права и отговорности.
	<p>Тема 4. Глобализацията – тревоги и надежди. Дейност: -ситуативна дейност -ролеви игри</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1.Получават представа За някои от глобалните световни проблеми 2.Изграждат чувствителност и разбиране към тези проблеми
	<p>Тема 5. Дилемата - универсализация или глобализация. Дейност: - разказ - беседа - дискусия - разглеждане на положителни и отрицателни фактори, свързани с темата</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знае значението на понятията универсалност и глобалност. 2. Прави разлика м/у локален и глобален проблем. 3. Разграничава локално от глобално и търсене на връзка между двете. 4. Свързва наученото с ежедневието
	<p>Тема 6. Аз, България и променящия се свят Дейност: - споделяне в малки групи – самооценка - творческа игра - ролеви игри</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1.Обсъждане на основните характеристики на човешката личност. 2. Изследват собствените си соц. пространства.
	<p>Тема 7. Какво е правова държава? Дейност: - лекция - беседа - посещение в съдебна палата – присъствие на дело</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знае как се организира обществото 2. Осъзнава, че в държавата има гражданско общество 3. Знае за механизъм за правна защита от произволни действия или бездействия на властта 4. Знае, че съдът е институция, обезпечаваша спазва-не върховенството на зако-на и ограничаваща държавната власт 5. Знае, че правовата държава се крепи на три <u>постулата</u>: върховенство на

		закона, върховенство на <u>правото</u> и върховенство на <u>правосъдието</u> .
	<p>Тема 8. Свобода и отговорност Дейност: -казус „Счупеният прозорец“ -нарушаване на права - игра</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Запознава се с основните документи, касаещи правата на човека . 2. Утвърждава разбирането, че всяко право поражда отговорност 3. Осъзнава, че свобода и отговорност са „ръка за ръка“ 4. Осъзнава разликата между право и свобода
	<p>Тема 9. Ролята на семейството в изграждането на личността Дейност: - на занятието присъства възрастен, който е интервюиран от ученик по темата</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Получава представа за характера и ролята на семейното влияние върху възпитанието на младия човек. 2. Разбира, че добрите отношения в семейството са негов соц. капитал.
	<p>Тема 10. Етикецията в обществото Дейност: -ситуативна игра -лекционно представяне на активно и пасивно слушане -работа в групи</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Усвоява основните техники за ефективно изслушване и изразяване . 2. Прави преценка на уместността за използване на тези техники при соц. изяви. 3. При поява, изява в обществото знае как да се държи, представи, спазва основни правила на етикецията
	<p>Тема 11. Духовни основи на личността Дейност: - дискусия - ролеви ситуации - посещение в музей - творчество в различни сфери на изкуството - празнуване на църковни празници</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Разбира понятието „личност“ 2. Определя себе си като личност 3. Знае кои са духовните основи, изграждащи човек като личност
	<p>Тема 12. Насилието в училище и обществото</p>	

	<p>Дейност:</p> <ul style="list-style-type: none"> -решаване на казуси – групова работа , общо обсъждане -споделяне на личен опит 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Изследва какво е справедливост 2. Придобива умения за справяне в проблемни ситуации 3. Проявява толерантност и съчувствие
	<p>Тема 13.Трафикът на хора или съвременното робство</p> <p>Дейност:</p> <ul style="list-style-type: none"> - ролеви ситуации - лекция от МВР - документални филми, свързани с проблема 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Осъзнава важността на проблема 2. Проявява съпричастност към проблема и пострадалите от него 3. Осъзнава опасността, която крие този проблем 4. Знае, че трябва да има силен дух и психика, които го предпазват от попадане в „трафика”
	<p>Тема 14. Лесно ли е да бъдеш толерантен?</p> <p>Дейност:</p> <ul style="list-style-type: none"> -групова работа - „Моят праг на толерантност” -обсъждане на тема с размяна на роли 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Разбира откритостта като основен елемент в новия модел на демократично общуване. 2.Изследва процеса на разбиране и способностите си за емпатия и собствения праг на толерантност.
	<p>Тема 15. Интернет възможности и опасности</p> <p>Дейност:</p> <ul style="list-style-type: none"> - учениците имат възможност чрез ролева игра да установят необходимостта от правила да осъзнаят положителни и отрицателни страни при сърфиране в интернет пространството 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знае основни правила при ползване на интернет 2. Умее да преценява и избягва рискови сайтове, свързани с игри, програми и др.
	<p>Тема 16. Любов и секс. Отговорно сексуално поведение</p> <p>Дейност:</p> <ul style="list-style-type: none"> - лекция от специалист - беседа 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Осъзнава последиците от всяко свое сексуално действие, прави свой избор 2. Установява зрели лични взаимоотношения с партньора – зачита и се грижи за него, осъзнава и преценява риска при сексуален контакт, договаря и взема решение за безопасен секс или начини да се потърси помощ при

		<p>нужда.</p> <p>3. Умение да избере партньор</p> <p>4. Отговорност в сексуалното поведение, която се състои в това да съумее да изгради открити и подкрепящи отношения с партньора, които да позволят да вземат заедно решения за безопасен секс, както и да е достатъчно информиран, за да може да прецени и контролира съществуващите рискове.</p>
	<p align="center">XI клас</p> <p>Тема 1. Човекът – индивидуалност и космополит</p> <p>Дейност:</p> <p>-рисува името си, според това как го усеща и какво си представя и след това го представя на класа с неговата история;</p> <p>- попълва визитна картичка и разменя информация с останалите;</p> <p>- „Какъв съм бил”- всяко дете разказва интересни моменти от детството си</p> <p>- „Какъв съм сега”- ставам голям</p> <p>- „Какъв ще стана”- рисуват себе си като големи, коментират се професионални желания и обосновки</p> <p>-среща с хора от различни професии или места</p>	<p>1. Постигна по-висока степен на себепознание, себеразбиране и себеосъзнаване</p> <p>2. Разширява представата за себе си и другите</p> <p>3. Осъзнава и описва промените в собствената личност, свързани с физическото развитие и личните интереси.</p>
	<p>Тема 2. Необходимите и излишните неща в човешкото съществуване</p> <p>Дейност:</p> <p>- беседа</p> <p>- анализ</p>	<p>1. Знае що е битие</p> <p>2. Разбира, че човекът заема привилегировано положение в света</p> <p>3. Разбира, че Битието изисква преди всичко човек да не отсъства там, където той единствено може да намери себе си</p>
	<p>Тема 3. Култура на потребление и спестовност</p> <p>Дейност:</p> <p>- ролеви игри</p> <p>- беседа</p> <p>- пазаруване в магазин по предварително зададен списък – „Кой ще закупи всички продукти, но ще похарчи най-малко пари”</p>	<p>1. Знае значението на термините</p> <p>2. Умее да използва парични средства с мярка</p> <p>3. Знае стойността на парите и възможностите, които са следствие ако ги имаш или не</p>

	<p>Тема 4. Благотворител-ността – необходима и днес Дейност: - беседа- „Най-хубавото се вижда само със сърцето. Най-същественото е невидимо за очите”.</p>	<p>1. Знае, че Благотворителност е процес на събиране на средства или други <u>материални блага</u> 2. Проявява хуманност, съпричастност, състрада-ние и любов към хората</p>
	<p>Тема 5. Граждански форми на отстояване на човешките права Дейност: -ролеви игри –извеждане на правата на човека,видове</p>	<p>1.Съпоставя идеята за свободата и правата на човека. 2. Изгражда готовност да защитава своите права и правата на другите 3. Осъзнава връзката меж-ду права и отговорности</p>
	<p>Тема 6. Индивидуални и колективни права: правата на малцинствата Дейност: - разговор - дискусия</p>	<p>1. Знае що е малцинство 2. Знае, че хората от мал-цинствата също имат пра-ва, задължения и отговор-ности 3. Умее да бъде толерантен 4. Помага при интегри-рането им в обществото</p>
	<p>Тема 7. Европейска иден-тичност и „границите” на Европа Дейност: - беседа - анализ</p>	<p>1. Осъзнава, че трябва да се формира единна европейска нация 2. Разбира, че европейската модерност става възможна благодарение на качест-вото си не само да се учи от други култури, но и творчески да вгражда в себе си чужди културни елементи</p>
	<p>Тема 8. Ролята на религията в ежедневието Дейност: - дискусия - беседа „За и против религията”</p>	<p>1. Разбира религията като необходимост от ежедневието 2. Почита църквата като институция 3. Празнува църковни празници</p>
	<p>Тема 9. Взаимоотношения и нагласи в общуването Дейност:</p>	

	<ul style="list-style-type: none"> - ролеви игри - диалози - беседа 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Умее да общува 2. Познава правила и култура на общуването
	<p>Тема 10. Личност, национална идентичност и малцинства</p> <p>Дейност:</p> <ul style="list-style-type: none"> - разговор - дискусия 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знае що е малцинство 2. Знае, че хората от малцинствата също имат права, задължения и отговорности 3. Умее да бъде толерантен 4. Помага при интегрирането им в обществото
	<p>Тема 11. Форми на държавно устройство</p> <p>Дейност:</p> <ul style="list-style-type: none"> - беседа 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знае, че формата и политическия режим характеризират държавата 2. Знае, че взаимодействието между отделните държавни органи и институции води до успешно управление
	<p>Тема 12. Държавни символи</p> <p>Дейност:</p> <ul style="list-style-type: none"> - изпълнява химна - ролеви игри - разговор 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Познава символите на държавата 2. Знае историята, свързана с всеки символ
	<p>Тема 13. Нация и национална държава. Национална идентичност и групови идентичности</p> <p>Дейност:</p> <ul style="list-style-type: none"> - лекция - беседа 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знае, че възникването на нацията е свързано с развитието на производствените отношения, създаване на общ пазар, обща култура и език 2. Разбира, че националната държава е политическа организация, резултат от нацията 3. Разбира, че като гражданин има собствен избор, следва общоприети модели на поведение 4. Осъзнава, че груповата идентичност не допуска свободно реещи се индивиди
	<p>Тема 14. Национален патриотизъм</p> <p>Дейност:</p> <ul style="list-style-type: none"> - беседа 	<ol style="list-style-type: none"> 1. Съзнава, че трябва да защитава държавата 2. Изпитва обич към родината

		3. Гордее се от спортни завоевания, научни постижения и др
	Тема 15. Влияние на медиите Дейност: - ролеви игри - дискусии	1. Разбира информацията, предоставена от медиите 2. Знае, че медиите са „посредник” между зрител и новина, представена от тях 3. Изгражда мнение и отношение към съобщавания проблем
	Тема 16. Толерантност при водене на спор Дейност: -групова работа - „Моят праг на толерантност” -обсъждане на тема с размяна на роли	1. Разбира откритостта като основен елемент в новия модел на демокра-тично общуване. 2.Изследва процеса на разбиране и способностите си за емпатия и собствения праг на толерантност.
	XII клас	
	Тема1. Глобализацията – за и против Дейност: -ситуативна дейност -ролеви игри	1.Получава представа за някои от глобалните световни проблеми 2.Изгражда чувствителност и разбиране към тези проблеми
	Тема 2. Какво знаем за Европейския Съюз? Дейност: - ролеви ситуации - разговор	1. Знае, че ЕС е самостоятелно юридическо лице, притежаващо правомощия да действа независимо от съставлящите го държави в рамките на предоставените му компетенции. 2. Знае, че Европейският съюз е международна организация без аналог
	Тема 3. Работа в екип. Какво отличава добрият екип? Дейност: - изпълнение на различни по тематика задачи, изискващи работа в екип	1. Знае да работи в екип 2. Осъзнава, че успешната работа на даден екип зависи от прецизно и отговорно свършената работа на все-ки негов член

	<p>Тема 4. Професионално развитие – бъдеще и перспективи Дейност: - беседа - среща с професионалисти в своята област специалисти в зависимост от интересите на учениците към дадена професия</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Притежава усет да избере професия съобразно своите интереси и желания 2. Осъзнава отговорността при избор на професия 3. Умее да обоснове избора си 4. Знае за положителните и отрицателните страни на дадената професия
	<p>Тема 5. Планове за моя живот след завършването ми Дейност: - разговор</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Осъзнава, че сам трябва да направи план за своето бъдеще 2. Разбира сериозността на решенията, които се налага да вземе 3. Проявява отговорност към своето бъдеще
	<p>Тема 6. Начини за намиране на работа Дейност: - разговор - среща с представител на институция - ролеви игри</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Познава институцията, намираща работа 2. Обмисля „за” и „против” на вече предложена работа 3. Осъзнава, че колкото е по-квалифициран човек има по-големи шансове за намиране на доходна работа
	<p>Тема 7. Как да се реализираме у нас, в Европа и по света? Дейност: - беседа</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Осъзнава, че възможността за реализация е водена от квалификацията на даден човек 2. Разбира, че от рано човек трябва да знае какво и къде иска, за да са погответи, кандидатства, завърши и реализира според желанието си
	<p>Тема 8. Конституцията. Права и задължения на българските граждани Дейност: Дейност: -лекционно представяне на основни понятия и принципи -създаване на Конституция на остров „Демокрация”-игра</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1.Разбира същността на Конституцията като основен закон на страната. 2. Усвоява и разграничава основните елементи на Конституцията

	<p>Тема 9. Гласуването на избори – отговорна гражданска позиция Дейност: - беседа - ролеви игри</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знае, че при навършване на пълнолетие трябва да гласува 2. Разбира отговорността при даване на своя вот 3. Осъзнава за сериозността при упражняване на гражданската си позиция
	<p>Тема 10. Какво е да си доброволец днес? Дейност: - практическа насоченост - беседа</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Знае значението и смисъла на думата доброволец 2. Разбира, че в повечето случаи доброволецът не получава заплащане за своя труд 3. Изгражда самоувереност 4. Намира нови приятели 5. Разбира, че за да стане доброволец трябва да има силна мотивация
	<p>Тема 11. Моите планове, моето бъдеще Дейност: - разговор</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Осъзнава, че възможността за реализация е водена от квалификацията на даден човек 2. Разбира, че от рано човек трябва да знае какво и къде иска, за да са погответи, кандидатства, завърши и реализира според желанието си
	<p>Тема 12. Университета-реализация след училище Дейност: - беседа - разговор</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Прави избор за ВУЗ 2. Осъзнава необходимост от продължаване на своето обучение
	<p>Тема 13. Живота - низ от избори и съдбовни случки Дейност: - разговор - ролеви ситуации</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Осъзнава, че решенията, които взема трябва да са обмислени 2. Знае, че човек сам определя как да живее
	<p>Тема 14. ЕС. България в ЕС. Ролята на България в ЕС Дейност: -визуализация на информация за балканските държави</p>	<ol style="list-style-type: none"> 1. Придобива представа за мястото на България в

	-„Нашата Европа”- игра в рисунки	съвременния свят 2.Разбира добросъседството като модел на отношения между държавите
	Тема 15. Общината, в която живея- добро място за реализация Дейност: - беседа	1. Познава условията, кои-то предлага родният край 2. Знае предимства, които му помагат при реализация в сравнение с друго населено място
	Тема 16. Замърсяване на въздуха и околната среда Дейност: - беседа - практически занятия	1. Осъзнава глобалният проблем със замърсяването 2. Активно участва в акции, свързани с опазване на околната среда

УЧИТЕЛЯТ ДА ВЛАДЕЕ И ПРИЛАГА:

- дейностен подход;
- интерактивни методи на обучение;
- междупредметни връзки;
- партньорски отношения с учениците.

НА УЧЕНИЦИТЕ ДА СЕ ОСИГУРИ ВЪЗМОЖНОСТ ДА:

- анализират;
- моделират;
- работят с различни източници на информация;
- работят в екип;
- изработват и защитават проекти.